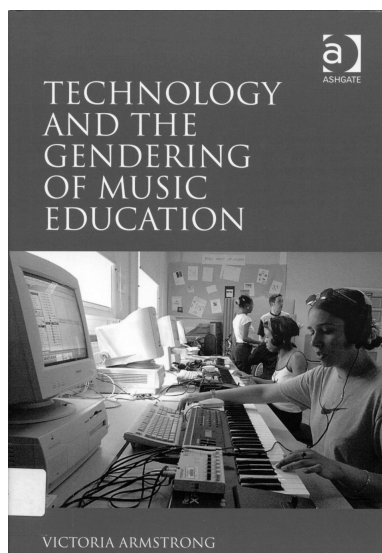

Vrouwen en onderwijs

>> Samenstelling: Carine Tavernier

In deze rubriek vind je didactisch, roldoorbrekend materiaal bestemd voor alle onderwijsniveaus en het vormingswerk. De boeken en de lespakketten zijn voorzien van een korte beschrijving

Alle vermelde publicaties kan je raadplegen in het documentatiecentrum RoSa

Boeken

Armstrong Victoria

Technology and the gendering of music education

Farnham: Ashgate, 2011. – 157 p.

ISBN 978-1-4094-1784-2

Technologie is niet meer weg te denken uit ons dagelijks leven. Ook in het hedendaags muziekonderwijs is de computer meer en meer aanwezig. In Groot-Brittannië is het gebruik van ICT in het muziekonderwijs, en meer bepaald in de lessen compositie, vaste prik in het basisen secundair onderwijs. In vakliteratuur is de aanname dat wanneer leerlingen voldoende toegang tot de computer en de software hebben, iedereen er voordeel bij heeft. De introductie van technologie in het muziekonderwijs is deels ingegeven door de leerachterstand van jongens. Het gebruik van computers moet jongens weer plezier geven in de les muziek. En de meisjes? De auteur vreest dat de sociale en gendercontext i.v.m. het gebruik van technologie uit het oog verloren wordt. Uit haar onderzoek in verschillende secundaire scholen komen de verschillen tussen jongens en meisjes in hun attitudes en kennis van computers al sterk naar voren. Ook de interventies van leerkrachten waren verschillend naargelang het om meisjes dan wel jongens ging. Het hele boek door komen ook de leerlingen aan bod. Zo werd op de vraag of er een verschil is in competentie tussen jongens en meisjes in het gebruik van muziektechnologie, beaamd geantwoord in het voordeel van jongens.

onderwijs/ secundair onderwijs/
muziek/ technologie/ gender/ ICT/
man-vrouwverschillen/ jongens/ meisjes/
Verenigd Koninkrijk
DII 3a/0302

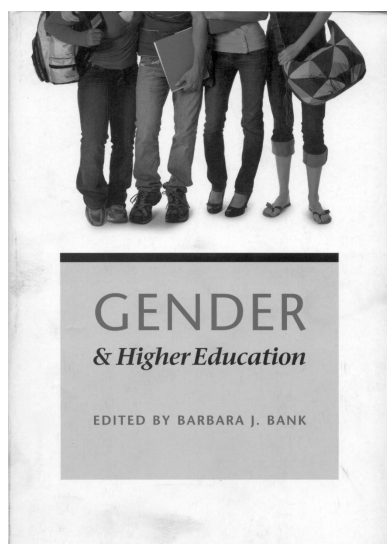
Bank Barbara J. (ed.)

Gender and higher education

Baltimore: The Johns Hopkins University Press, 2011. – 434 p.

ISBN 978-0-8018-9782-5

Een overzicht bieden van recent wetenschappelijk onderzoek en theorieën over gender en hoger onderwijs is het uitgangspunt van deze publicatie. Het is een bundeling essays geworden over zeer uiteenlopende onderwerpen. De focus ligt op de Verenigde Staten waar steeds meer stemmen opgingen dat genderongelijkheid geen issue meer zou zijn in het hoger onderwijs. De bijdragen in dit boek laten zien dat gender wel degelijk nog een impact heeft in het hoger onderwijs. De hele wereld van het hoger onderwijs komt aan bod, gaande van curricula, studentenverenigingen, academische loopbanen, onderwijsbeleid tot co-educatie en nog veel meer onderwerpen die allemaal met een genderinvalshoek onderzocht worden.

hoger onderwijs/ universiteiten/
gender/ feminisme/ theorieën/
gescheiden onderwijs/
co-educatie/ onderwijsprogramma's/
loopbaan/ hoogleraren/ beleid/ holebi/
onderzoek/ Verenigde Staten
DIII3a/0067

**Fitzgerald Tanya,
Elizabeth M. (eds.)**

**Women educators, leaders and
activists: educational lives and
networks 1900-1960**

Basingstoke: Palgrave MacMillan, 2014.
– 214 p.
ISBN 978-1-137-30351-6

Dit boek verhaalt de ervaringen van vrouwelijke leerkrachten en pedagogen in het onderwijsveld in de periode van 1900 tot 1960. Het vertelt hoe zij zich een weg baanden in het onderwijs en hun loopbanen vorm gaven. Biografische gegevens leren ons hoe deze vrouwen elkaar steunden via persoonlijke contacten of via professionele netwerken. Vrouwen uit alle onderwijsnetten en onderwijsniveaus delen ons mee hoe zij voor zichzelf een plaats veroverden in de publieke intellectuele sfeer. Enkele hoofdstukken gaan over de rol die vrouwen hadden bij de ontwikkeling van het onderwijssysteem in Ierland en Canada. Verder is er aandacht voor de campagne van Henriette Rodman voor de rechten van gehuwde vrouwelijke leerkrachten in de VS aan het begin van de 20e eeuw. Vrouwen moesten toen kiezen tussen hun beroep of een huwelijk.

onderwijs/ leraren/ vrouwennetwerken/
religieuzen/ Australië/ Canada/
Ierland/ Nieuwzeeland/ Verenigd Ko-
ninkrijk/ 20^e eeuw
EII m/0132

Forgasz Helen J. (e.a.) (eds.)
**International perspectives on
gender and mathematics educa-
tion**

Charlotte: Information Age Publishing,
2010. – 457 p.
ISBN 978-1-61735-041-2

Wiskunde en meisjes het blijft een moeilijke combinatie. Een thema waarvan men zich de laatste jaren meer en meer bewust werd. In sommige westerse landen zoals de Verenigde Staten en Australië werd de focus verplaatst naar de leerachterstand van jongens met de onderliggende aanname dat het wiskunde-probleem van meisjes opgelost was. Hoog tijd dus om te kijken wat de stand van zaken op dit gebied nu is. Het boek is ingedeeld in vier delen die elk verschillende hoofdstukken omvatten. Het eerste deel geeft een historisch perspectief over gender en wiskundeonderwijs. In het tweede deel komt nationaal en internationaal onderzoek naar genderverschillen in het wiskundeonderwijs aan

bod. Deel drie gaat nader in op de verschillen in leerprestaties tussen jongens en meisjes. Het laatste deel gaat over de lage instroom van meisjes in exacte richtingen aan de universiteiten en hogescholen.

onderwijs/ gender/ wiskunde/
internationaal
DII 3a/0306

Moreau Marie-Pierre (ed.)
**Inequalities in the teaching pro-
fession: a global perspective**

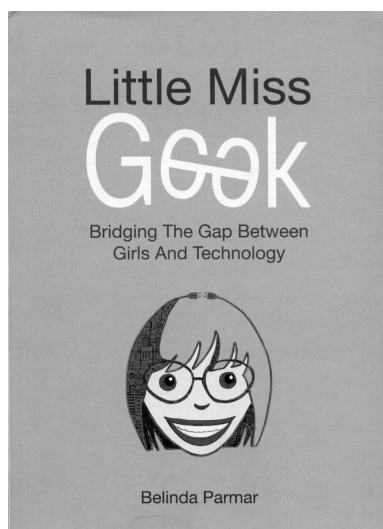
Basingstoke: Palgrave MacMillan, 2014.
– 232 p.
ISBN 978-1-137-32859-5

In deze publicatie wordt het lerarenberoep onder de loep genomen. Bij het thema ongelijkheid in het onderwijs denken we nog altijd in de eerste plaats aan de ongelijke kansen voor de leerlingen. Leraren kunnen echter ook ongelijkheid ervaren op basis van onder meer hun sociale achtergrond, sekse, etniciteit of seksuele geaardheid. Denken we maar aan de loopbanen en beeldvorming van vrouwelijke leerkrachten. Een groot deel van het lerarenkorps is vrouwelijk, maar de verdeling over de verschillende onderwijsniveaus is ongelijk. Qua beeldvorming is er een evolutie merkbaar van het lerarenberoep als typisch vrouwenberoep naar een houding van voorbehoud tegen de feminisering van het onderwijs. Verder wordt ook de situatie geschetst van holebi- en allochtone leerkrachten. Zij hebben het ook niet altijd onder de markt in een nog hoofdzakelijk witte en heteronormatieve onderwijswereld.

onderwijs/ leraren/ leeftijd/ diversiteit/
holebi/ leidinggevende beroepen/ etnici-
teit/ Verenigde Staten/ Australië/ Japan
EII a/0740

Parmar Belinda
**Little Miss Geek: bridging the gap
between girls and technology**
[S.L.]: Lady Geek Ltd, 2012. – 174 p.
ISBN 978-0-95773898-0-9

Het is een open deur intrappen maar meisjes kiezen nog altijd veel te weinig voor studierichtingen en beroepen waar technologie bij komt kijken. We leven meer en meer in een wereld waar digitale vaardigheden een must worden om op de arbeidsmarkt mee te dingen naar een job. Meisjes doen er dus goed aan om hun koudwatervrees te overwinnen. Werkgevers hebben er dan weer belang bij om een bedrijfscultuur te creëren die vrouwen aantrekt, motiveert én behoudt. In dit boek vinden zij de nodige inspiratie om dit te doen. Ook het onderwijs krijgt de nodige aandacht en tips om meer meisjes te motiveren om voor ICT te kiezen. Doorheen het boek worden ook mythes i.v.m. meisjes en technologie ontkracht.

meisjes/ technologie/ onderwijsprogramma's/ studiekeuze/ beroepskeuze/ Verenigd Koninkrijk
DIII3f/0050

Rae Tina, Piggott Elizabeth
Supporting the well being of girls: an evidence-based school programme

London: Routledge, 2014. – 208 p.
ISBN 978-1-138-01526-5

Meisjes doen het de laatste tijd globaal gezien beter op school dan jongens. Dit is ook het geval in Groot-Brittannië. Enige bezorgdheid over de schoolprestaties van jongeren afkomstig uit de arbeidersklasse is er wel. Vooral de meisjes

vormen een kwetsbare groep. Zij maken vaak hun studie niet af en stromen zelden door naar het hoger onderwijs. Ook de druk van een complexe en in hoge mate geseksualiseerde samenleving weegt op hun zelfbeeld. Om hieraan te verhelpen togen Tina Rae en Elizabeth Piggott aan het werk. Zij installeerden zich twee jaar in een Londense school en via focusgroep-onderzoek kregen zij meer inzicht in hun doelgroep. Vanuit die onderzoeksresultaten ontwikkelden zij vervolgens een programma dat gericht is om de eigenwaarde en het zelfbeeld van deze meisjes op te krikken. Topics die aan bod komen zijn onder meer: lichaamsbeeld en uiterlijk, stereotypering, relaties, mentale gezondheid, stress en gezonde levensstijl. Met dit ontwikkeld lesmateriaal kunnen leerkrachten secundair onderwijs meteen aan de slag.

onderwijs/ meisjes/ identiteit/ secundair onderwijs/ Groot-Brittannië/ leermiddel
DII 1f/0071

Skelton Christina, Francis Becky
Feminism and 'the schooling scandal'

London: Routledge, 2009. – 176 p.
ISBN 978-0-415-45510-7

Deze publicatie geeft een overzicht van de feministische theorieën over onderwijs vanaf de jaren zeventig tot vandaag in Groot-Brittannië. Het is vooral sinds de jaren zeventig, met de tweede feministische golf als aanjager, dat er veel over onderwijs en emancipatie is geschreven. Het boek is een handige introductie in dit academische veld en laat de lezer kennismaken met de belangrijkste feministische denkers. Een volledig overzicht is het niet geworden, kan ook niet met de overvloed aan publicaties. Een aantal belangrijke topics die wel aan bod komen, zijn: het formele en 'verborgen' leerplan, de relatie tussen gendersociale klasse en etniciteit, seksuele intimidatie en natuurlijk de 'jongens- en meisjeskwestie'.

onderwijs/ feminisme/ gender/ jongens/ theorieën/sekserollen/ etniciteit/ sociale

klasse/ seksuele intimidatie/ onderwijsprogramma's/ Verenigd Koninkrijk
DII 3a/0303

The Chancellor, Masters and Scholars of the University of Cambridge

The meaning of success: insights from women at Cambridge

Cambridge: Cambridge University Press, 2014. – 103 p.
ISBN 978-1-107-42868-3

Hoe je succes definieert heeft een impact op de loopbaan en het werkend leven van mensen. Vrouwen worden, gemeten tegen de huidige vereisten en definitie van succes, als minder succesvol ervaren dan mannen. Deze publicatie wil deze definitie van succes in vraag stellen. De bedoeling is om te reflecteren over wie we als maatschappij waarderen en waarom, met als achterliggende gedachte een meer inclusieve en gelijke maatschappij. De ideeën en inzichten werden opgepikt uit interviews met vrouwen werkzaam aan de universiteit van Cambridge. Het zijn stuk voor stuk succesvolle vrouwen in hun vakgebied. Aan hen werd onder meer gevraagd wat zij als hun belangrijkste verwezenlijking zien en waarom. Uit de antwoorden op deze en andere vragen blijkt dat deze vrouwen succes ruimer omschrijven dan het verwerven van status en hoge lonen.

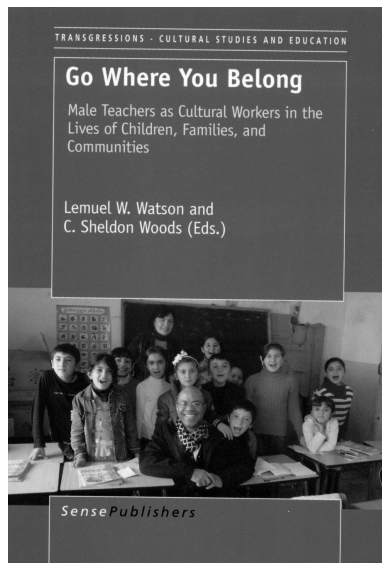
universiteiten/ gender/ loopbaan/ wetenschappelijke beroepen/ Verenigd Koninkrijk
EII a/0742

Watson Lemuel W., Woods C. Sheldon . (eds.)

Go where you belong: male teachers as cultural workers in the lives of children, families, and communities
Rotterdam: Sense Publishers, 2011. – 123 p.
ISBN 978-94-6091-404-1

De auteurs houden een warm pleidooi voor meer mannen in het basisonderwijs. Nog te weinig mannen kiezen voor een job die omgaan met jonge kinderen, zoals het kleuter- en basisonderwijs, inhoudt. Vooroordelen en het feit dat

mannen een terrein betreden waar voornamelijk vrouwen werken zijn enkele van de factoren die mannen weerhouden om als leerkracht basisonderwijs aan de slag te gaan. Het kan ook anders, zoals uit de bijdragen in dit boek blijkt. De leerkrachten zelf komen hier aan het woord en vertellen wat hun motivatie was om les te geven aan jonge kinderen. De meeste verhalen worden doorspekt met allerlei anekdotes, leuke en minder leuke. Deze publicatie is mede door deze persoonlijke verhalen een vlot leesbaar boek.

onderwijs/ leraren/ mannen/ basisonderwijs
EII a/0741

Tijdschriftartikels

Communities in conversation: opportunities for women and girls' self-empowerment/ De Wet An-namagriet, Parker Glynis
Gender & Development, vol. 22, nr. 1, march 2014, p. 109-125
Empowerment/ mensenrechten/ onderwijs/ onderzoek/ Zuid-Afrika

Lessons, challenges, and successes while working on the 'Triangle' of education, gender, and sexual and reproductive health

Gender & Development, vol. 22, nr. 1, march 2014, p. 127-140
gender/ reproductieve gezondheid/ seksuele vorming/ ngo's/ ontwikkelings-samenwerking/ jeugd

Ook een macho heeft gevoelens
Klasse, nr. 244, april 2014
Onderwijs/ jongens/ sekserollen/ België

Hoofddoekenverbod wankelt
De Standaard, 10 april 2014
hoofddoeken/ onderwijs/ wetgeving/ België

'Leerling moet niet neutraal zijn'. Auditeur Raad van State kraakt hoofddoekenverbod.
De Standaard, 10 april 2014
hoofddoeken/ onderwijs/ wetgeving/ België

Scholen willen klok niet terugdraaien
De Standaard, 11 april 2014
hoofddoeken/ wetgeving/ onderwijs/ België

Zeg niet te gauw: "Studiekeuzes weerspiegelen de natuurlijke aard van man en vrouw..."
De Bond, 18 april 2014
Onderwijs/ gender/ studiekeuze/ stereotypering/ België

Queer women in the hookup scene: beyond the Closet?/ Rupp Leila e.a.
Gender & Society, vol. 28, nr. 2, april 2014, p.212-235
studenten/ seksualiteit/ holebi/lesbische vrouwen/ universiteiten/ biseksualiteit/ Verenigde Staten

The revised MRS: gender complementarity at college/Hamilton Laura T.
Gender & Society, vol. 28, nr. 2, april 2014, p. 236-264
studenten/ gender/ universiteiten/ sekserollen/ sociale klasse/ Verenigde Staten

"They always call me an investment": gendered familism and latino/a college pathways/Ovink Sarah M.

Gender & Society, vol.28, nr. 2, april 2014, p. 265-288
secundair onderwijs/ latina's/ hoger onderwijs/ studiekeuze/ man-vrouwverschillen/ Verenigde Staten

Gender, social background, and the choice of college major in a liberal arts context/Mullen Ann L.
Gender & Society, vol. 28, nr. 2, april 2014, p. 289-312
universiteiten/ studiekeuze/ gender/ sociale klasse/ studenten/ man-vrouwverschillen/ Verenigde Staten

'Boko Haram kan ons niet stoppen'. Vijftig meisjes die ontsnapten aan ontvoering zitten opnieuw in de klas
De Morgen, 3 juni 2014
onderwijs/ meisjes/ Nigeria

Meisjes studeren half uur langer dan jongens
De Morgen, 3 juni 2014
onderwijs/ meisjes/ tijdsbesteding/ leerprocessen/ België

Feminist pedagogy in action: Phovoice as an experiential class project/Robinson-Keilig Rachael A. e.a.
Psychology of Women Quarterly, vol. 38, nr. 2, june 2014, p.292-297
feminisme/ pedagogie/ leermiddel/ geweld/ fotografie

Meisjes worden benadeeld bij artsenexamen. Man die Nederlands spreekt thuis heeft streepje voor.
De Standaard, 9 juli 2014
studiekeuze/ artsen/ meisjes/ man-vrouwverschillen/ België/ onderzoek

'Scholen moeten over holebi's spreken'
De Standaard, 21 augustus 2014
onderwijs/ holebi/ discriminatie/ België